

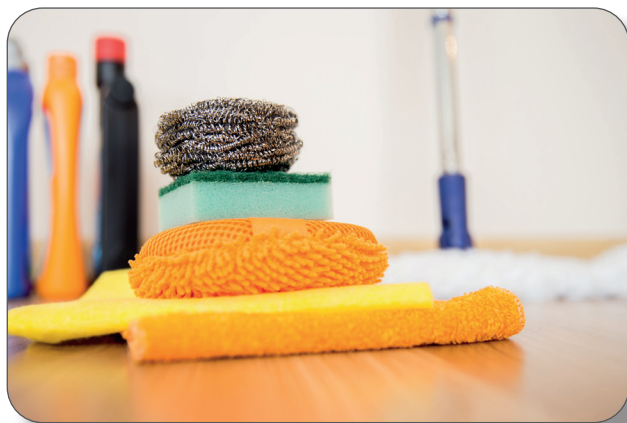
Poskytovanie čistiacich produktov a služieb

VILLE DE LUXEMBOURG, GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG

KONTEXT

V roku 2007 mesto Luxemburg vypracovalo environmentálny akčný plán s cieľom vytvoriť lepšie a zdravšie životné prostredie pre svojich občanov. Plán sa zameriava najmä na obmedzenie používania pesticídov a alkylovaného benzínu, obmedzenie elektromagnetických polí a používanie certifikovaných „ekologických“ výrobkov. Zahŕňa aj používanie čistiacich prostriedkov s nízkym vplyvom na životné prostredie. V akčnom pláne, ktorý sa každoročne reviduje, sú uvedené environmentálne ciele mesta spolu s príslušnými opatreniami. V roku 2012 získalo Luxembursko ocenenie Corporate Health Award v kategórii „Práca v zdravých budovách“.

Cenu udelilo Ministerstvo zdravotníctva Luxemburského veľkovevodstva.

CIELE OBSTARÁVANIA

V roku 2013 mesto Luxemburg uskutočnilo otvorené výberové konanie na dodávku čistiacich prostriedkov a služieb pre tri mestské divadlá. Verejné obstarávanie pripravil tím zložený z dvoch zástupcov mestského divadla, právnika a pracovníka úradu na ochranu životného prostredia. Ten vypracoval environmentálne usmernenia pre upratovacie služby, ktoré sa môžu následne prispôsobiť a použiť vo všetkých postupoch verejného obstarávania. Usmernenia pozostávajú z podrobných zoznamov environmentálnych kritérií doplnených o zdravotné kritériá, ktoré boli definované po konzultácii s Ministerstvom zdravotníctva Luxemburska.

POUŽITÉ KRITÉRIÁ

Ekologické kritériá sa zohľadnili už v počiatkovej fáze, keďže mesto Luxemburg požiadalo o pomoc Úrad pre ochranu životného prostredia pri príprave technických špecifikácií.

Predmet zmluvy:

Čistiace produkty a služby

Kritériá výberu:

Mesto Luxemburg požadovalo, aby každý uchádzač mal:

- Certifikát environmentálneho manažérstva, napríklad EMAS, ISO 14001 alebo iný dôkaz o rovnocenných opatreniach environmentálneho manažérstva.

Technické špecifikácie:

Technické špecifikácie obsahovali zoznam látok, ako sú spomaľovače horenia, prchavé organické zlúčeniny (VOC) a ftaláty, ktoré boli zakázané vo výrobkoch ponúkaných uchádzačmi. Tento zoznam vychádza z usmernení, ktoré vypracovalo luxemburské Ministerstvo životného prostredia v rámci iniciatívy „SuperDrecksKescht“ a rakúska environmentálna organizácia „Umweltberatung“. Každý uchádzač musel podpísať vyhlásenie, že jeho výrobky neobsahujú žiadne z týchto látok.

Okrem toho mesto požiadalo aj o tieto spôsoby overenia:

- Karta bezpečnostných údajov v súlade s nariadením REACH (ES) č. 1907/2006. Víťazná spoločnosť bola tiež povinná aktualizovať karty bezpečnostných údajov, keď sa zmení zloženie niektorého z jej výrobkov.
- Výrobky musia byť v súlade s nariadením č. 1272/2008, pokiaľ ide o klasifikáciu, označovanie a balenie látok a zmesí. Mesto spresnilo, že ak sa tieto predpisy menia, doplnia, nahradia alebo zrušia novým európskym predpisom v tejto oblasti, uplatnia sa požiadavky nových predpisov.
- Každý uchádzač bol požiadaný o dodanie vzoriek každého navrhovaného čistiaceho prostriedku, aby sa mohli vykonať testy, ktoré by zaručili, že neobsahuje žiadnu zo zakázaných látok.

Kritériá udelenia zákazky:

85 bodov bolo pridelených za cenu a 15 bodov za environmentálne kritériá. Popri látkach zakázaných v rámci technických špecifikácií sa ako súčasť kritérií na udelenie zákazky použil aj druhý zoznam, ktorý odrádza od používania určitých látok. Patria sem druhy farieb, farbív, vonných látok, bielidiel a kyselín. Body preto mohli získať uchádzači ponúkajúci výrobky, ktoré tieto uvedené látky neobsahovali alebo ich obsahovali len malý podiel. Zákazka mala byť zadaná ekonomicky najvýhodnejšej ponuke na základe bodového hodnotenia ceny a environmentálnych kritérií.

Doložky o plnení zmluvy:

Víťazná spoločnosť bola povinná dodať vzorky každého nového výrobku zavedeného počas trvania zmluvy najmenej jeden mesiac pred jeho použitím. S cieľom zabezpečiť, aby výrobky naďalej spĺňali stanovené kritériá, si mesto vyhradilo právo náhodne testovať ktorýkoľvek z čistiacich prostriedkov v ktorejkoľvek fáze zmluvy. To zahŕňalo vykonanie podrobnej analýzy s cieľom získať prístup k ich chemickému zloženiu. Spoločnosť bola povinná poskytnúť alternatívny výrobok, ak by mesto na základe tejto analýzy nebolo presvedčené, že používaný výrobok je v súlade s požiadavkami verejnej súťaže. Podľa zmluvy, ak by mesto zistilo, že víťazná spoločnosť používa zakázanú látku, spoločnosť by dostala pokutu 1 500 EUR za prvý prieskum, 3 000 EUR za druhý a 6 000 EUR za tretí, pričom mesto by malo právo zrušiť zmluvu.

VÝSLEDKY

Ponuky predložili štyri spoločnosti a víťaznému uchádzačovi bola udelená zmluva s ročnou hodnotou 300 000 EUR. Zmluva sa uzatvára na dva roky s možnosťou predĺženia. Mesto naďalej využíva tieto technické špecifikácie pri ďalších verejných súťažiach, keďže trh preukázal, že je dostatočne rozvinutý na to, aby uspokojil dopyt. Mesto malo od začiatku pocit, že vzhľadom na veľký počet verejných budov v Luxembursku (približne 200) sa trh rýchlo prispôbil, aby mohol splniť požiadavky mesta.

Vypracovaním environmentálnych usmernení a ich použitím na vypracovanie technických špecifikácií, ktoré zakazujú určité škodlivé látky, a kritérií na udelenie cien na zníženie používania iných látok sa mestu podarilo vytvoriť zdravšie prostredie pre svojich zamestnancov aj občanov.

ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY

Dôležitý vplyv na životné prostredie spojený s čistiacimi prostriedkami a službami sa týka nebezpečných alebo škodlivých látok, ktoré môžu byť prítomné v niektorých čistiacich prostriedkoch. Pred vypracovaním akčného plánu mesto Luxemburg vykonalo analýzu hlavných čistiacich prostriedkov, ktoré používa, z ktorej vyplynulo, že len 15 % týchto prostriedkov neobsahuje škodlivé látky a 52 % testovaných prostriedkov obsahuje kombináciu najmenej troch takýchto látok. Vylúčenie nebezpečných látok znižuje vplyv na:

- kvalitu ovzdušia a tvorbu ozónu,
- vodné organizmy a ľudí prostredníctvom expozície spôsobenej bioakumuláciou v potravinovom reťazci,
- kvalitu vody,
- ľudské zdravie po chronickom vystavení škodlivým látkam (alergie, dýchacie problémy, poškodenie nervového systému).

Okrem vyhýbania sa určitým látkam je tiež dôležité zabezpečiť, aby sa používali primerané dávky čistiacich prostriedkov, alebo zvážiť alternatívne techniky čistenia, ktoré si nevyžadujú používanie chemických látok. Znížením používania látok sa zníži aj vplyv na životné prostredie v dôsledku spotreby zdrojov, energie a vody počas životného cyklu výroby.

POUČENIE

- Mesto Luxemburg uznalo, že vyžiadanie vzorky každého navrhovaného čistiaceho prostriedku bolo nevyhnutné, pretože vyhlásenia poskytnuté spoločnosťami sa často ukázali ako neúplné a/alebo nespoľahlivé.
- Spontánne kontroly počas plnenia zmluvy tiež zabezpečili, že víťazná spoločnosť pokračovala v používaní navrhovaných výrobkov počas celého trvania zmluvy. Skutočnosť, že sa uplatňovali sankcie a v prípade zistenia porušenia sa vyžadovalo okamžité splnenie podmienok, motivovala víťaznú spoločnosť k dodržiavaniu zmluvy.
- Mesto zistilo, že čistiace prostriedky predstavujú len 3-8 % celkovej hodnoty zákazky. Prípadné dodatočné náklady na nákup výrobkov s nižším vplyvom na životné prostredie v porovnaní s tradičnými výrobkami sa preto ukázali ako zanedbateľné.

Kontaktné údaje:

Kontaktné údaje: Bert Wolff, organizácia: Ville de Luxembourg - Environnement,
bwolff@vdl.lu.

Viac informácií nájdete v európskych kritériách GPP pre [čistiace prostriedky a služby](#).